

KURYER LITEWSKI

w Wilnie we Srodę dnia 14 Lutego r. s. 1823 Roku.

WIADOMOŚCI KRAJOWE

KRÓLESTWO POLSKIE.

Ostatnia data gazet petersburskich jest dnia 6 lutego.

Dnia 25 października, Rada administracyi jeneralney Syberyi Wschodniej, odprawiła pierwsze swe posiedzenie w Irkucku, ze zwyczajnymi uroczystościami. — D. 12 grudnia, w rocznicę narodzin JEGO CESARSKIEY MOŚCI, członki rządu nowej gubernii jenijskiej, zostali installowani w mieście Krasnojarsku, w obecności JW. Radey tayskiego Ławńskiego, gubernatora jeneralnego Syberyi wschodniej. — D. 1 stycz. r. t. rada jeneralna administracyi Syberyi Zachodniej otworzoną została w Tobolsku, ze zwyczajnymi uroczystościami. Z tej okoliczności, rektor seminarium tobołskiego, archimandryta Eugeniusz, miał mowę, do obchodu stosowaną. A tak nowe urzędownie, objęte w ukazie z dnia 22 lipca 1822 roku, zaczęły się wykonywać po całej przestrzeni, wielkiej tej części państwa. (*Conservateur Impartial*).

Podług *Ruskiego Inwalida*: Zarządzający kijowską Kommissyą komisaryatską, 5tej klasy Semenuta, naysławiey mianowany kawalerem orderu s. Włodzimierza 2giej klasy. Urzędnicy kancelaryi komitetu, ustanowionego d. 18 sierpnia 1814 roku, naysławiey mianowani kawalerami: orderu s. Włodzimierza 3ciej klasy: rządca kancelaryi, 6tej klasy Grybowski; tegoż orderu 4tej klasy, naczelnik 3go oddziału i kassyer radca tytularny Wasiljew; orderu s. Anny 3ciej klasy: radey tytularni, naczelnik 2go oddziału Porochownikow i starszy jego pomocnik Szklarewicz.

Naysławiey mianowani kawalerami: orderu s. Włodzimierza 3ciej klasy: rządca kancelaryi sankt-petersburskiego wojennego jenerał gubernatora, radca stanu Chmielnicki; orderu s. Anny 2giej klasy oberaudytor warszawskiego ordonanshausu 6tej klasy Zajcow, i znajdujący się w Taganrogu, przy trzech kompaniach korpusu wewnętrznej straży batalionu garnizonowego wewnętrznego ekaterynosławskiego major Płotnikow; tegoż orderu 3ciej klasy: zostający przy JEGO CESARSKIEY WYSOKOŚCI CESARZEWICZU, w wydziale mistrzostwa dworu, 6tej klasy Szmit; oraz znajdujący się przy missyi rossyjskiej w Persyi w obowiązkach translatora podporucznik Beglarow.

P. Helmersen, pod tytułem *Podróży mało-wney w prowincyach cesarstwa rossyjskiego nad morzem bałtykiem*, wydawać będzie rysunki i widoki litografowane dawnych zamków i klasztorów, w pomienionych prowincyach znajdujących się. P. Helmersen ma swoją litografię w Petersburgu na Wasiljewym Ostrowie.

Komitet opiekuńczy cesarskiego towarzystwa czelakubnego, w Woroneżu, na uczczenie wielkiej rocznicy narodzin Cesarza Jegomości, d. 12 grudnia (1822), na wspomnienie ubogich rodziny rozdał 554 rubli.

Kurs: petersburski dnia 1 lutego: dukat holenderski nowy 11 r. 30 kop. Zmiana złota 2 r. 88 kop. Zmiana srebra 2 rub. 72½ kop.

Nieustający dochód kommissyi umorzenia długów: 68 assygn. — po — — 99½
68 brzęcząca moneta — — — 96½ } procentow
58 takż — — — — —

Gazeta Warszawska, z dnia 1 lutego ogłosiła wyrok NAYJAŚNIEYSZEGO CESARZA JEGOMOŚCI i KRÓLA, pod dniem 13 (30) sierpnia 1822, zalecający, celem utrzymania wojska królewsko-polskiego, na rok 1823, w komplecie stopy pokoju, na cały rozciągłości królestwa, wybrać 3000 rekrutów, z rzędu popisowych, zaczynając od dnia 6 (19) września roku bieżącego.

Podług *Kuryera Warszawskiego*: Towarzystwo dobroczynności warszawskie, przez czas postu, we środy, w sali domu swojego, dawać będzie widowiska na dochód ubogich.

W górach karpackich spadły ogromne śniegi; spodziewają się nadzwyczajnego rzek wylewu.

Wilcy w wielu miejscach, w czasie tegich mrozow, gromadnie na obory napadali: niemalo ich pobito.

TURCYA.

Stambul dnia 10 stycznia.

(z *Dostrzegacza Austriackiego*.)

Z powodu tegiej zimy, jakiej w tutejszym kraju niepamiętają, od kilku tygodni nie otrzymaliśmy wcale zagranicznych wiadomości; lecz tym szczęśliwsi jesteśmy, iż to, co się w bliskości nas dzieje, daje nam powód do zupełnego ukontentowania. Dopiero teraz okazało się jasniey, iż zguba Haleta Effendego, była równie szczęśliwym, jak ważnym wypadkiem, dla tureckiej Monarchii. Powoli przekonujemy się, jak liczne powody do niezgod, podeyrzeń, tajemnych prześladowań i intryg, tamujących interessa, z nim razem poszły do grobu. W środkach, przez rząd od tego czasu użytych, spostrzedz można spokojniejsze, prostsze i słabsze postępowanie. Ani śladu niewiadać niebezpiecznych żądań janczarów, których się z początku obawiało wielu takich, co niewiedzieli wcale o zdarzeniu tem i o upadku polubieńca. Przeciwnie za rzecz godną zastanowienia uważają to, iż od kilku tygodni nie odbywają się wielkie obrady, dawniej tak częste. Wielki Wezyr, Kiaja Bey, Reys Effendi i Dszanib Effendi między sobą, albo też bezpośrednio z Sultanem, naradzają się względem interessów krajowych, do czego żaden z dowódców wojskowych nie bywa wzywany. Dszaniba Effendego, chociaż nie posiada wysokiego urzędu, ani się o to wcale nie starał, można jednak słusznie uważać za duszę rządu tureckiego.

Wielki Wezyr Abdullah Basza i Wielki Admirał Chosrew Mehmed Basza, mają tak wiele osobistego znaczenia i powagi, iż z łatwością im przyjdzie porządek w stolicy utrzymać, jeżeli im nie staną na przeszkodzie niejaki bezprawia żołnierstwa; o czem jednak w ostatnich czasach nie było słyhać. Główną atoli okolicznością jest zupełne bezpieczeństwo, w jakim teraz Grecy tu zostają. Od kilku tygodni nie oskarżono, nie prześladowano, ani uwięziono, żadnego Rajasa (poddanego tureckiego niewyznającego wiary mahometańskiej). Owszem wielki Wezyr, zaraz po objęciu urzędu, wypuścił na wolność wszystkich, znajdujących się w więzieniach Bostandżego Baszy, a Kapudan Basza ze swojej strony tych, co jęczeli w arsenał. Pomiędzy tymi znajdowało się wielu Sciotów, którym dano pieniądze na drogę. Ten

systemat nie tylko w stolicy ma być przestrzegany; Porta kazała niedawno przyzwać do siebie znajdujących się tu agentów wszystkich Baszów, aby im oznajmić, iż wyraźną wolą Sultana jest, aby z jego chrześcijańskimi poddanymi w całym państwie obchodzono się z łagodnością i oszczędzaniem. Toż samo w mocniejszych słowach wyrażono w okólniku Patriarchy, przeszłej niedzieli we wszystkich kościołach na przedmieściu Pera odczytanym.

Zdaje się, iż Porta postanowiła tą bronią odciąć powstanie pokonywać, i obojętnie patrzy na niebezpieczeństwo, że później tym sposobem celu swego dopnie. Wszystko, cokolwiek tu się stało, widocznie to okazuje. Dszellal Basza, następca Churszyda, przybywszy do Laryssy, zastał tam rozkaz, aby z największym umiarkowaniem postępował. Kapudan Basza rozpoczął w Smyrnie i innych miejscach, układy z mieszkańcami wysp. Można zawczasu przepowiedzieć, czy te kroki będą skuteczne; więcejby się daleko po nich spodziewać można, gdyby powstanie, osobiście w Morci, zatrzymało było charakter więcej demokratyczny, gdyż z bylemi fanariotami i heterystami łatwiej daleko byłoby układać się, niż z naczelnikami rozbojników insynotskich. Oni jednakże są teraz prawdziwymi panami Grecyi, i za nadto przywyczajonymi do panowania, a nadewszystko tak bogaci, iż nie zechcą przystać na umiarkowane warunki, zwłaszcza jeżeli zupełna pewność dotrzymania ich nie będzie im dana, zaledwie nawet za ich życia, do czego wszyscy przed powstaniem jeszcze, jako spółnicy i narzędzia Alego Baszy, prawo utracili. W tem zasadza się istotna trudność tej okoliczności: gdyż u tych ludzi nie idzie rzecz o lud i los jego, jak w takich wypadkach łatwo się domysleć można.

Od dni 10 nie przybył tu żaden goniec, a nawet żaden tatar. Od połowy miesiąca grudnia nieustannie padające śniegi uczyniły wszystkie drogi niedostępnymi. Zegluga również jest zatomowana. Przez cały grudeń panowały na czarnym morzu gwałtowne burze, które zatopiły przeszło 60 okrętów, a między temi 8 austriackich. Brzegi morskie od Emine Burnu aż do wniścia na Bosfor, okryte są kawałami rozbitych okrętów, powyrzucanemi na piasek sprzętami i trupami.

O Lordzie Strangford nie mamy żadnej wiadomości. Zegluga jego w czasie teraźniejszy burzliwej i przykrey pory roku wiele dozna trudności. (Dnia 4 stycznia wypłynął z Korfu, a podług listów z Neapolu, d. 6 tego miesiąca znajdował się na wyspie Zante.)

FRANCYA.

Paryż dnia 1 lutego.

(z Gazety Warszawskiej.)

Słychać, iż Król Jmć obejrzy wkrótce półki gwardyi, które mają udać się do wojska na granicę hiszpańską.

Dnia 29 z. m. o północy Hrabia Pozzo di Borgo, poseł rosyjski przy dworze tutejszym, wysłał nadzwyczajnego gońca do Petersburga. Ministerium interesów zagranicznych wysłało ztąd dnia 28 z. m. gońca do Wiednia; dniem zaś wprzód, poseł angielski wyprawił gońców do Londynu, Madrytu, Wiednia, Frankfortu i Amsterdamu. Dziś Hrabia Pozzo di Borgo daje wielki bal, na który przeszło 800 osób jest zaproszonych.

Jeden z dzienników francuzkich, donosząc o wychodzeniu wojska austriackiego z Piemontu, wyraża: „Jest inne królestwo, gdzie obecność tego wojska byłaby nie równie potrzebniejszą. Miało z początku udać się do Austrii; lecz odebrało rozkaz pozostania w Lombardyi. Może zapewne mieć chlubne zlecenie, aby należało do przywrócenia tronu Ferdynanda.”

Słychać, iż nie masz jednności między członkami rejencyi hiszpańskiej. Jedni drugich obwiniają o porażkę wojska wiary, a użycie pieniędzy miało dać powód do poróżnienia. Margrabia Matafloryda chce się oddalić, a przynajmniej pułkownik Alvarez de Toledo w liście do wydawcy

dziennika, *Biała Chorągiew*, nazywa go *byłym prezesem regencyi*.

Mówią, iż rząd nasz, uważając Króla hiszpańskiego za będącego w niewoli, uzna wkrótce pewną znakomitą osobę za reagenta hiszpańskiego, przy którym posłowie zagraniczni zostawać będą.

Pan Sampaio, sprawujący interessa portugalskie, był na zagajeniu posiedzenia izb. Nie zdaje się, aby konsul nasz w *Lisbonie* odebrał rozkaz opuszczenia Portugalii. Pan Sampaio, nie odebrał zalecenia, ani od naszego, ani od swojego rządu, aby żądał pasportu do wyjazdu, co jednak może nastąpić: gdyż Portugalia oświadczyła chęć popierania wspólnej sprawy z Hiszpanią.

Między znakomitymi wyjeżdżającymi ztąd hiszpanami znajdują się: Pan *Labrados*, Margrabia *Casa Irujo*, Xiążę *Masserano*, Hrabia *Cos Rios*, brat zmarłego Xiążęcia *Fernan Nunnez*, Pan *Martinez*, lekarz nadworny Króla hiszpańskiego, i Pan *Marqueti*, 80cioletni starzec, który od roku 1791 bawił w Paryżu.

Paryż dnia 3 lutego.

(z teyże gazety.)

Dzisiejszy *Monitor* zawiera postanowienie królewskie z d. 2/b. m. względem nowego urządzenia wydziału lekarskiego przy akademii tutejszej. Będzie 23 professorów, którzy później mają być wymienieni.

Policya zabrała 126ty numer pisma peryodycznego *Album*, gdzie umieszczony był artykuł pod napisem: *Scena na giełdzie*, obrażający wielu jenerałów poruczników i marszałków polnych, którzy mają otrzymać dowództwo w wojsku. Ministerium pociągnęło wydawcę tego pisma do sądu.

Wczorajszy *Dziennik Rozpraw* zawiera: Smieszne przesady gazety hiszpańskiej, *Espektador* w opisanii środków wojskowych, jakimi stany rozrządzić mogą, skłaniają nas do podania następującej, z urzędowego źródła czerpanej wiadomości, o prawdziwej liczbie wojska hiszpańskiego: 23,000 piechoty, w co wchodzi korpus *Miny*, stanowią całą obronę półwyspu. Oprócz tego jest jeszcze 5 lub 6 półków jazdy, ale niezupełnych. Artyllerya i korpus inżynierów są bardzo małe, a wszędzie brakuje potrzeb wojennych. Z tej słabości można sobie objaśnić to, iż gieryllasowie rojalistów ośmielają się posuwać aż pod bramy stolicy. Smutnym stanem potęgi morskiej jest powszechnie wiadomym; co nawet urzędowe raporta hiszpańskie przyznają. 6 okrętów liniowych i 7 fregat stanowią całą flotę, a w tak złym znajdują się stanie, iż zupełnej naprawy potrzebują, nim na morze wypłynąć mogą.

P. *Balmaseda*, agent regencyi hiszpańskiej otrzymał tu od niej pismo, datowane z *Tuluzy*, d. 29 z. m. i przez 4 członków rejencyi podpisane, a donoszące, iż rejencya za dwa dni opuści *Tuluzę*, i uda się napowrót do Hiszpanii. Pogłoska więc o rozdwojeniu członków rejencyi, i oddaleniu się Margrabiego *Mataflorida*, zdaje się bezasadną. Osłabia ją także list Pana *Balmaseda*, umieszczony w dzienniku *Biała Chorągiew*, donoszący, iż P. *Mataflorida* jest ciągle prezesem rejencyi, i póty nim będzie, póki Król hiszpański nie odzyska wolności swojej, lub jaki Xiążę z rodziny jego nie obeymie prezesostwa, co już rejencya w manifestie swoim z d. 14 sierpnia r. z. oświadczyła.

Paryż dnia 2 lutego.

(z Gazety Ryzk. *Zuschauer*.)

Na wczorajszym posiedzeniu izby deputowanych PP. *Ravez*, *Bonald*, *Kergorlay*, *Causans*, i *Martignac*, najwięcej kresek mający, ogłoszeni zostali kandydatami do prezydentcyi.

Xiążę *Angouleme*, d. 1 marca uda się do *Bajonny*.

D. 15 wszystkie wojska, staną na linii w gotowości do boju. Jego Królewska Wysokość wkroczy do *Nawarry*.

Jenerał *Donnadieu* przeznaczony jest do wojska w *Katalonii*.

Minister woyny dał wczora wielki obiad dla jenerałów, którzy się do Hiszpanii udadzą mają. Między nimi widziano jenerała *Quesada* w galowym mundurze hiszpańskim. Dzisiaj otrzymaliśmy

list z Madrytu pod d. 26 nadzwyczajną drogą. Francuzki poseł P. de Lagarde o północy nie opuścił jeszcze Madrytu. Słychać, że rano prosił o pasport, i dniem później ztamtąd wyjedzie.

Paryż, dnia 29 stycznia.
(z teyże gazety).

Xiężna Angouleme miała wyświadczyć istotną przysługę dla woyska wiary. W Paryżu u Ouvrarda otworzona pożyczka dla tak nazwaney regencyi, nie znajdując ochotników, miała już upaść; dom Rougemont był się usunął, a P. Ouvrard nie znalazł subskrybentów. Wtedy Xiężna Angouleme 20 mil. fran. na swe prywatne posiadłości zaliczyć kazała. Dopiero pożyczka iść zaczęła, a to następnym sposobem: Xiężna żąda powrotu summy wtedy, kiedy regencya zupełne zwycięztwo odniesie, i rządy Hiszpanii obejmie. Subskrybenci nie dają gotowych pieniędzy, ale obowiązują się tylko, podpisane summy, po zupełnem pokonaniu Hiszpanii zapłacić. Ten warunek zaspokoili spekulanci, którzy sprawiedliwie rozumują: „Jeśli regencya urgelska zwycięży, wówczas pożyczka znajdzie swą wartość; a jeśli nie, tedy my płacić nie będziemy.“ Tym sposobem pożyczka przyszła do skutku. Inurgenci, którzy prawie wszyscy na ziemię francuzką wyparci zostali, mają teraz środki do nowego organizowania się.

Bajonna dnia 28 lutego.

(z teyże gazety.)

Gońcy i sztafety z różnych stron tedy przebiegają, jak w roku 1808. Jenerał Antichamp otrzymał wezora depeze, odwołujące go do Paryża. Pogłoski o wojnie, które w tej chwili krążą, zdolne byłyby obudzić w nas niespokojność, gdybyśmy nie byli przekonani, że woysko nasze nie jest w stanie wyjścia w pole przed upłynieniem trzech miesięcy.

Odonnel znajduje się jeszcze ciągle w St. Jean Pied de Port; w ostatnich dniach wypłacono mu milion franków. Zład do St. Jean Pied de Port, urządzono szybką pocztę dla zbiegów hiszpańskich.

Paryż dnia 5 lutego.

(z teyże gazety.)

Oprócz Xiędza Desjardins, wielu xięży nie przyjęło mieysce biskupich, na które mianowani byli.

Do poselstwa podziękowania parów, nie Hr. Daru, ale Baron Barente, podał wniosek poprawy, a Hrabia Daru go popierał; Hrabia Segur podał dodatek do wniosku poprawy. Poselstwo to zawierało życzenia pokoju; czemu się Hr. Villele opierał; obrada skończona została, nim Xiążę Talleyrand, Xiążęta Broglie i Laroche-foucault, za odmianą mówić mogli.

Gazeta Etoile donosi, że Xiążę Lorenzo był na obiedzie u Xięcia Orleańskiego.

Wezora Xiążę Lorenzo otrzymał z Madrytu gońca, który był wysłany z rozkazem, aby we 24ch godzinach Paryż opuścił. Xiążę więc wyjedzie w sobotę.

Hrabia Lagarde otrzymał listy odwołujące d. 25, i chciał z Madrytu d. 27 wyjechać; dla uniknienia zaś smutnych wypadków, któremi stan tej stolicy zawsze zagraża, Hrabia konno tylko, jakby na przejażdżkę, z Madrytu wyjechał; osoby poselstwa zostały dla strzeżenia papierów; ale też zostały odwołane i otrzymały rozkaz Madryt opuścić i do posła pospieszyć.

(z K.H.) Monitor zawiera następującą listę jenerałów, o których słychać, iż mają być umieszczeni przy woysku hiszpańskiem: jenerałówie porucznicy: PP. Baron Cannuel, Hr. Molitor, Xiążę Hohenlohe, Hrabia Curial, Vice Hrabia Roussel d'Hurba, Vice Hrabia Tirlet, Hrabia Guilleminot, Hrabia Bourck, Vice Hrabia Carter, Vice Hrabia Domont, Hrabia d'Antichamp, Baron Dode de la Brunaire, Baron de Damas, Vice Hrabia Donnadiou, Vice Hrabia Pamphille Lacroix, Baron de Conchy, Vice Hrabia Obert; marszałkowie obozowi: PP. Vice-Hrab. Corsin, Hrabia de la Roche Aymond, Baron Bruny, Baron Bonnemains, Hrabia Grundler, Baron Gressot, Vice Hrabia Vallin, Vice Hrabia Tous-saint, Vice Hrab. Pelleport, Vice Hrabia Jamin,

Vice Hrabia Vasserot, Baron Berge, Baron Ordonneau, Hrabia Meinadiér, Baron Vincent Schalter, Baron Buber, Vice Hrabia Vincent de Maringoné, Hrabia Quinsonas, Hrabia Rustignac, de Vittré, Baron d'Albignac, Hrabia Arman de la Leyère, Hrabia de Saint Chamont, Vice Hrabia Bertier de Sauvigni, Hrabia de Vence, Vice Hrabia de Saint Mars, Hrabia Potier, Hrab. dela Rochejaquelin, Hrabia Mellet, Margrabia de Marguerye, Baron Dukermont Gougeon, Vice Hrabia Saint-Hilaire, Baron Brincart, Hrabia d'Arbaudjoudes, Vice Hrabia Picot de Peccadeuc, Baron Faverot, Baron Rohault de Fleury, Baron Deschamps.

ANGLIA

Londyn dnia 4 lutego.

(z Gaz. Ryzk. Zuschauer.)

Wyjatek z mowy zagajającej parlament w imieniu Króla Jegomości: „Milordowie i Mości Panowie! Mam polecenie od Króla uwiadomić WPP. iż od tego czasu, jak Najjaśniejszy Pan w parlamencie WPP. oglądał, ciągłym i statecznym jego usiłowaniami było, pokoy dla Europy zapewnić.“

„Stały w zasadach, które Król Jegomość światu ogłosił, jako prawidła swójego postępowania, usunął się od wszelkiego uczestnictwa, któreby mogło być uważane za wdawanie się w sprawy wewnętrzne Hiszpanii. Od tego czasu Król Jegomość dokładał największych usiłowań, i teraz nieprzestaje dokładać starania, ażeby obecne nieszczęsne poróżnienie między hiszpańskim a francuzkim rządem ułagodzić, i ile można nieszczęście wojny między Francją a Hiszpanią odwrócić.“

Londyn, dnia 31 stycznia. (z teyże gazety).

Wezora rada gabinetowa trwała przez 6 godzin.

Ze smutkiem dowiadujemy się, że polityczne postępowanie Wielkiej Brytanii w teraźniejszym przesileniu cywilizowanego świata, stało się nagłe przedmiotem wątpliwości i niepewności; zdają się utrzymywać, że P. Canning żąda uwolnienia (Sun.)

Rozsiana pogłoska o uwolnieniu Hrabiego Liverpool i Pana Canning jest bez zasady. Hrabia i wielu jego kolegów wyjechali do Brighton dla znajdowania się na radzie, względem mowy królewskiej na zagajenie parlamentu (Courier).

Gazeta Courier wyraża: we wtorek w Paryżu rozeszła się pogłoska, że wielkie Mocarstwa podały Anglii wspólną notę, żądając wyraźnego oświadczenia swoich zasad i polityki, jakich się będzie trzymała pod czas wojny między Hiszpanią a Francją.

Dzisiejsza gazeta Courier zdaje się twierdzić, że Francya otrzymała od nas zaręczenie, iż zachowamy najściślejszą neutralność; ale sama bynajmniej temu nie wierzy, a tym bardziej, że hiszpański rząd na przełożenie posła angielskiego, skłonił się do umiarkowańskich uczuć.

Listy z Paryża wyrażają: że Król Jegomość francuzki oświadczył głównym mocarstwom europejskim, iż powaga korony jego wymaga, wypowiedzieć wojnę Hiszpanii.

Podług zaręczenia pism publicznych, zapytywano się w Irlandyi wszystkich dowódców regimentowych: czyli się nie znajdują w batalionach oranżysty, wiele i jakich stopni? czy nie uwiedli oni żołnierzy, i których mianowicie, ażeby zostali członkami łóż oranżowych? Regimenta, w których się oni nie znajdowali, otrzymały podziękowanie.

Jak w wielu innych hrabstwach, tak i w Londynie, obywatele na ogólnym zgromadzeniu postanowili: podać prośbę do parlamentu, względem reformy izby niższej i ułożenia prawa względem wyborów, stosownie do oświecenia i potrzeb wieku. Mizerne miasteczka i wsie wybierają posłów do izby niższej, gdy tym czasem wielkie miasta, handlem i rękodzielniami bawiące się, jak np. Manchester, Birgmingham, Leeds, Halifax, mające ludności po 400,000. nie mają prawa wybierania deputowanego na parlament, dla tego, że podupadłe teraz miasteczka miały już to prawo, kiedy z po-

wyżej wymienionych miast bogatych rękodzielniczych żadne jeszcze nie zakwitło.

Gazeta *Morning Chronicle* wyraża, że na ostatniej radzie gabinetowej bardzo się ministrowie wyzdaniach różnili; że politycy ze szkoły Lorda Castlereagh już bliżej byli wygranej, i zmuszenia P. Canning, do usunięcia się z ministerium. Jednak w końcu uledez mu-ieli, co się wyraźnie okazuje z nowych mianowań ministerjalnych.

N I E M C Y.

Lipsk dnia 10 lutego.

(z *Gazety Warszawskiej*.)

Niespodziewanie odebrano tu dziś na giełdzie wiadomość, o zajęciu *Madrytu* przez wojsko wiary; o mowie Króla angielskiego, mianey na zagajeniu parlamentu, i wzmiankującej o utrzymaniu pokoju, a nakoniec o podniesieniu się ceny papierów skarbowych w *Paryżu*. Wiadomość ta podwyższyła także cenę papierów skarbowych w tutejszem mieście, lubo jeszcze nie obeymuje dokładnie szczegółów. Wszakże przy rozmaicie teraz krzyżujących się interessach, potrzeba być ostróżnym, i wtenczas tylko dawać niejaką wiarę podobnym kupieckim doniesieniom, gdy pochodzą z dobrego i pewnego źródła.

Frankfort nad Menem dnia 31 stycznia.

(z *Gazety Ryz. Zuschauer*)

Wczora o pół do siódmej wieczorem, drogą nadzwyczajną, pierwsza tu przyszła wiadomość z *Paryża*, o treści mowy królewskiej, zagajającej posiedzenie Izb francuzkich. Tym czasem nadeszły z *Paryża* listy do domu *Rothschilda*, z nowemi obietnicami pokoju. Mówią, że w *Madrycie* zaszła odmiana ministrów: minister zewnętrznych stosunków, *San Miguel*, ustąpił ze swego urzędu, a generał *Alava* po nim objął; *Morillo* zaś objął ministerium wojaskowe. Nowiny te, szybko się na birży rozniosły, i do tego bez wątpienia zmierzały, ażeby nagłego spadnięcia papierów nie dopuścić.

S z w e c y a.

Kurjer Warszawski zawiera ze *Sztokholmu* Zjazd w naszej stolicy, z przyczyny seymu, jest tak liczny, jakiego nie było od lat 20stu. Mowa królewska, miana na zagajeniu seymu, uradowała wszystkie stany.—Teatr narodowy znowu powraca do dawney świetności, przez powrót aktorów, którzy już byli opuścili scenę, i przez kilka dzieł oryginalnych, napisanych z dziejow oyczystych.

Genewa dnia 23 stycznia.

Pozawczora przybył tu z *Wiednia* Hrabia *Langeron*, udający się do *Paryża*; Hrabia *Capodistrias* jeszcze się u nas znajduje. Mówią o przybyciu F. M. C. *Bubny*, który ważne ma mieć polecenia w *Szwajcaryi*. Oczekują tu jeszcze drugiego dyplomatyka. (z *Korr. Hamb.*)

WIADOMOŚCI ROZMAITE.

(z *Kurjera Warszawskiego*.)

W Algierze czynią wielkie przygotowania do wyprawy morskiej: grożą, że *Dey* algierski chce prowadzić wojnę z Hiszpanią.

We Francyi w ciągu lat 12, to jest: od roku 1800 do 1812, zbudowano 500 mil francuzkich drogi bitey, co czyni wiorst 2,094½; więc wypada na jeden rok 174½ takichże wiorst. Postęp roczny budowy dróg w Królestwie Polskiem połowie tej ilości wyrównywa.

Balow publicznych płatnych tego karnawału w Warszawie było 90.

Mali krakowiacy *Kątscy* pierwszy raz w tej stolicy na teatrze narodowym pojutrze okazać swą zdolność. Grać będą na skrzypcach, fortepianie, fletiku, śpiewać, deklamować, towarzyszyć bębniem przy marszach.

Zbytek wskazał nową modę: przy biletach winszujących nowego roku przysyłać podarunki, lub winszując osobiście składać dary. Widziano w Paży-

żu w dzień nowego roku jeżdżące rozmaite osoby; ich karety były napełnione podarunkami; te dary składano na przygotowanych ozdobnych stołach; widziano na nich perskie szale; srebra, brązy, porcelany, klejnoty, obrazy, rzeźby, książki w eleganckich oprawach i. t. d. (za panowania Władysława IV, był podobny zwyczaj w Polsce.)

Tegoroczna zima dała powód stelmachóm, połączonym z kuśnierzami, robić pojazdy zimowe; są one wewnątrz wyłożone futrem: sobole, tygrysy, i gronostaje są najwięcej używane.

W zeszłym roku autorowie dramatyczni francuzcy napisali nowych sztuk 175; Dziennik sporów twierdzi, iż z tych sztuk, dobrych jest aż dwie.

W *Manszester* kotlarz tak był niegospodarny, że, zmarnowawszy wszystko, chciał się utopić; i w tym zamiarze stanął nad brzegiem rzeki: postrzega młodą dziewczynę, piorącą chusty; śliczną, młodą i wesołą, pracującą nocila narodowe śpiewki. Tak była przyjemną w tej chwili, iż kotlarz nagle się rozkochał, zaniechał zamiaru odebrania sobie życia, dzień i noc pracował, i w pół roku dorobił się tyle, że zrównał się z najpierwszymi swymi kolegami; będąc już w dobrym stanie, prosił o rękę wesołej praczki; otrzymał ją; odbył wesele na tem miejscu, gdzie poznał swą wykwioielkę, i żyją od roku najszczęśliwiej.

O Loteryi, na którą stawia się nieruchome majątki i 1,322,000 rubli bank. assygn.

Kommissya Naywyżey ustanowiona dnia 31 lipca 1821 roku ogłasza, że przeznaczone od dnia 15 terażniejszego nowembra ciągnięcie loteryi na nieruchome majątki, położone w guberniach: Niżgorodskiej, Orłowskiej i Tulskiej, i na pieniężne summy 1,322,000 rubli, dla nierozzebrania zupełney liczby biletów, odkłada się do sześciu miesięcy, to jest do dnia 15 maja następnego 1823 roku, i że sprzedaż pozostałych biletów kontynuować się będzie w Kommissyi codziennie, od godziny gtey zrana do gtey po południu, a także w Moskwie w Kantorze handlowego banku, w Skarbowey Izbie, i w guberniach u PP. Cywilnych Gubernatorów i Wice-Gubernatorów; przy tem Kommissya poczytuje za obowiązek zapewnić Publiczność, że podług przyjętych od Kommissyi środków, ciągnięcie loteryi zacznie się w dniu 15 maja następnego 1823 roku nieodmiennie. Pożniej zaś Kommissya uwiadomi wcześniej o szczegółach przygotowań do uskutecznienia ciągnięcia samey loteryi.

Autentyk podpisał:

Zarządzający Ministerium spraw wewnętrznych Hrabia W. Koczubey.

Minister Skarbu Hrabia D. Gurjew.

Senator Arkady Stałypin.

Sankt-Petersburski Poczty-Dyrektor Konstanty Bulhakow.

Stosownie do poruczenia JW. Zarządzającego Guberniją, Redakcyja uwiadamia, iż życząc kupić bilety na tę loteryję, nie tylko wszechność każda osoba, ale i zgromadzenia lub towarzystwa (obczestwa), mogą je otrzymać w każdym czasie, tak w tutejszey Izbie Powszechney Opieki (Przykaz Obczestwiennoho Pryzrenija), jako też we wszystkich powiatowych Kaznaczeystwach gubernii wileńskiej, za opłatę ustanowioną pięćdziesiąt rubli assygn. Przedaz biletów w kaznaczeystwach powiatowych trwać będzie do dnia 10 marca nadchodzącego 1823 roku, a w Izbie Powszechney Opieki, i w wileńskim powiatowem Kaznaczeystwie do dnia 15 marca pomienionego roku; jeżeliby jakakolwiek liczba ich pozostała niewyprzedana, ta stosownie do zalecenia JW. Ministra Skarbu, odesłana zostanie napowrót do Kommissyi Naywyżey ustanowionej w Sankt-Petersburgu dnia 31 lipca 1821 roku, nieodmiennie na dzień 1 kwietnia 1823 roku, i wtedy sprzedaż biletów loteryjnych w Gubernii Wileńskiej zupełnie ustanie.

Pozwolono drukować. Z polecenia JW. Wojennego Litewskiego Gubernatora.

Andrzej Buchariski Rzeczywisty Radca Stanu i Kawaler.

w Drukarni Redakcyi.

*Wilno dnia 14 Lutego Roku 1823 r. s.**P o z e w.*

1 Wedle Ukazu JEGO IMPERATORSKIEY MOŚCI Samowładnego całą Rossyą etc. etc. etc.

UU. X. Mateuszowi Stulgińskiemu Alt. Szweks. X. Wincentemu Zawadzkiemu Alt. Judr. X. Dominikowi Wirszyle Pleb. Teńen. Michałowi Szymkiewiczowi Chor., Józefowi Matusewiczowi Rot., Kanutemu Woytkiewiczowi b. Ass., Józefowi Milmontowi, Antoniemu Kibortowi, Tatianie z Meyszowow Bucewiczowej b. Prezyd. Aktorce, a Iwanownie Sokołowownie córce sukcesorce, Józefowi Burneykowi b. Sędz. Ross. a Rafałowi Kownackiemu b. Sędz. Granicz. Szawel. wlewko nabywcy, Wincentemu Tyminskiemu wach. woysk pol., Janowi Strzegoskiemu Komor. Ptu Ros., Leonowi, Adamowi, Kazimierzowi i Ignacemu braciom, Agnieszce i Katarzynie siostram Słaboszewiczom, Franciszkowi, Ludwikowi i Wincentemu Gutowski, Rozalii matce, Leonardowi i Wiktoremu synom, Zofii in voto Tomaszowej Drukteyniowej, Klarze in voto Siawcillowej, Julii i Antoninie córkom Siawcillom, Mikołajowi Bucewiczowi b. Sędz. Tel. Oycu, Karolowi Kapit. woysk ross., Józefowi por. woysk ros., Alexandrowi i Romanowi Sędz. braciom, Mikołajewiczom Bucewiczom synom, Leonardowi Kryspinowi dwu imiennemu i Edmundowi braciom Ludwikowiczom Bucewiczom Komor. Xięz. Zmudz., Adamowi, Marcinowi Braciom Jerzewiczom Bucewiczom, Jerzemu Regent., Tadeuszowi Chor. braciom Kazimierzewiczom Bucewiczom, Jakubowi Franciszkowi i Adamowi Adwokat. Rossieñ. braciom Stanisławowiczom Bucewiczom, nieletnim Janowi i Eleonorze Andrzejewiczom Bucewiczom z dokładem opieki, Wincentemu Stanisławowiczowi Bucewiczowi Chor. oraz Teofilu z Dworzeckich Bucewiczowej Chor., X. Antoniemu Willimowiczowi Pleb. Chweydan. starszemu, Pawłowi Giedwiłłowi Pisar. cel., Demazemu Jótkiewiczowi por. opiekunom Szpitalu Chweydañ. WW. OO. Konwentu Telsz. Kretyngowskiego Cytowian. i Datnowskiego Xięży Bernardynow. Pozew przed Sąd Ziemski Ptu Rosieñ. na kadencyą następną trzy Królską 1823 r. sądzić się mającą, z referencyą do uczynionego 1822 r. grudnia 5 w Sądzie Ziem. Ptu Rosieñ. oświadczenia z powódz. Ur. Stanisława Stanisławowicza Bucewicza Chor. Ptu Kork. podany oto: zeszyły do wieczności ś. p. Ignacy Bucewicz b. Prezydent Ziem. Ptu Rossieñ. testamentową dyspozycyą w roku 1822 februaryi 13 przez się uczynioną, dobra swe dziedziczne Stare Pejurze, Gwałdy, Głoryszki, połowę Judran i inne attynencye do nich należące w Pcie Rossieñ. położone z obowiązkiem zaspokojenia wszystkich kredytorow realnych i przed testamentowemi obligami obdarzonych Donatoryuszow Ur. X. Jerzemu Bucewiczowi Altar. Sołan. jako Bratu rodz. a tem samem naturalnemu successorowi, wiecznością zapisał, któren dla słabości zdrowia defektami zwątlonego, prawem wieczysto zręcznym w roku idącym 1822 apryla 19 d. Dat.

Eor. przed Aktami Ziem. Ptu Rosieñ. przyznany, do zaskutecznienia warunkow testamentowych dziedzictwo ziemnych majątkow na żał. przeniósł, lecz kiedy i żał. rozpatrzywszy się, widzi siebie byż niezdolnym, aby stosownie woli zesłego Prezydenta mógł przez się wszystkich realnych kredytorow i Donatoryuszow zaspokoić, i należne zadowolenie dopełnić, tem więcej, gdy z rozwagi pozostałych interessow po zesłym Prezydencie są stosunkimylanych pretensyow, prócz tego obżał. Sobolewscy mają rzecz w Sądzie Ziem. Rossieñ. z zesłym Prezydentem rozrachunkową, i dalsze byż mogą różne w subselliach procedera, takż gdy obżał. Adam Bucewicz Adwokat Rossieñ. (jak daje się słyszeć) za tytułarnym prawem zastawnym, tylko do uplacowania głosu na elekcyach obywatelskich sobie wydanym, zamierza rościć pretensyą o 10,000 rubli ass. jakby sobie należnych, z jakiey okoliczności żał. był przymuszony oświadczenie i manifest zapisywać, obok tego, gdy donatoryusze przez obliży sobie powydawane, stają się, acz częściowe biorącemi, udział pewny z funduszu zesłego ś. p. Prezydenta Bucewicza dla jego aktualnych kredytorow odpowiedzi uległego, a ztąd stosunek ar. 18 z roz. 7 gdy kaźden Donatoryusz w proporcya wziętku swojego staje się byż winnym do proporcjonalney deportacyi tegoż aktualnego zesłego Prezydenta Bucewicza długu, dla jednoczasowego zatem wszystkich kredytorow rozpatrzenia, i dla domierzenia wszystkim rzetelnym i sprawiedliwym pretendantom satysfakcyi, przychodząc dell. do Sądu Ziemskiego następne zakłada proźby: przeznaczenia Sądu Taxatorsko Exdywizorskiego, tak dla rozpatrzenia jednoczasowego wszystkich pretensyow, jako też na usatysfakcyonowanie wszystkich donatoryuszów z funduszu pozostałego, po zesłym Prezydencie Bucewiczu, i koleyno z ich wziętków na zaspokojenie realnych wierzycieli, przepisania w tych obiektach, temuż Sądowi zjazdowemu reguł właściwych, naznaczenia dla żał. dell. jako dopełniającego satysfakcyą i aktora rzeczy na utrzymanie wygodnego życia, odpowiednich alimentow, tegoż pozostałego majątku oddania w Administracyą żał. dell. i tego wszystkiego decydowania, co czasu sprawy proszono będzie, z wolną poprawą żaloby pozywa. Na pozew Ziemski Powiatu Rossieñskiego.

Roku 1822 mca xbra Woźny świadcę, iż z tego pozwu autentycznego kopii sztuk 27, zgodnie wypisanych w sprawie WJP. Stanisława Bucewicza Chor. pierwszą WWJ. XX. Mateuszowi Stulgińskiemu Altar. Szweksz., Wincentemu Zawadzkiemu Altar. Judrar., Dominikowi Wirszylłowi Pleb. Tenen. d. 19, takż tegoż samego dnia 19, Michałowi Szymkiewiczowi Chor., Józefowi Motusewiczowi Rot., Kanutemu Woytkiewiczowi b. Assesor., Józefowi Milmontowi, Antoniemu Kibortowi, Tatianie z Meyszowow Bucewiczowej b. Prez. Aktorce a Iwanownie Sokołowownie córce sukcesorce pierwszą kopią X. Stulgińskiemu Szweksz., drugą Zawadzkiemu w Judr. Wirszylłowi w Te-

zeniach, Szymkiewiczowi Wilkianach, Matusiewiczowi w Kolnicach, Woytkiewiczowi w Woytkayciach w Tell, Milmontowi w Kaziuliskach, Kibortowi w Parogcadziu, Bucewiczowej i Sokolowownie w Judranach podawszy nazajutrz dnia 20 WW. JPP. Józefowi Barneykowi b. Sędz. Rossieñ. i Rafałowi Kownackiemu b. Sędz. Gran. Szawel. wlewko nabywcy w Janowdowie, Wincentemu Tymińskiemu Wach. woysk pol. w Telszach, Janowi Strzegowskiemu Komor. Ptu Rossieñ., Leonowi, Adamowi, Kazimierzowi i Ignacemu braciom Agnieszce i Katarzynie siostron Słaboszewiczom w Juciach, Franciszkowi Ludwikowi i Wincentemu Gutowskiemu, Rozalii matce, Leonardowi i Wiktorowi synom Zofii in voto Tomaszowej Drukteyniowej, Klarze in voto Siawcillowej, Julii i Antoninie córkom Siawcillom w Gwałdach, Mikołajowi Bucewiczowi b. Sędz. Tel. oycu, Karolowi Kapit. woysk ros., Józefowi Por., Alexandrowi i Romanowi Sędz. braciom Mikołajewiczom Bucewiczom synom w Bucyszkach, Leonardowi, Kryszpinowi dwu imiennemu i Edmundowi braciom Ludwikowiczom Bucewiczom Komor. X. Zmudź. w Woytkiszkach kopie rozdawszy, w tymże samym miesiącu dnia 25 Adamowi, Marcinowi braciom Jerzewiczom Bucewiczom, w Wańkiach, Jerzemu Regent., Tadeuszowi Chor. braciom Kazimierzowiczom Bucewiczom w Podywiciu, Jakóbowi Fran. i Adamowi Adwokat. Rossieñ. braciom Stanisławowiczom Bucewiczom w Bierzach w Pcie Telsz., nieletnim Janowi i Eleonorze Andrzejewiczom Bucewiczom z dokładem opieki w Numgolach, Wincentemu Stanisławowiczowi Bucewiczowi Chor. oraz Teofilu z Dworzeckich Bucewiczowej Chor. pretensorce w Starym Pojuru Rossieñ. X. Antoniemu Willmowiczowi Pleb. Chweyda. star., Pawłowi Giedwillowi Pisar. Cell., Damazemu Jółkiewiczowi Por. Opiekunom Szpitala Chweyda. WW. OO. Bernardynow konwentów Telsz. Kretyngow. Cytowian. i Datnowskiego tymże Bernardynom d. 28 podałem, oraz w dacie wyżej wypisanej W. Wincentemu Tymińskiemu Wach. woysk pol., jako posiadłości ziemney niemającemu do drzwi Sądowych w Telszach przybwszy, drugą kopią JP. Janowi Tymińskiemu, jako plenipotentowi w Szwałdach podałem, oraz wszystkim osobom, tak w pcie Tell. jako też i w Rossieñ. Powiecie mieszkającym, poudzielnie oczewisto w ręce każdemu podawszy, o sprawie w Sądzie Ziem. Rossieñ. na kadencją trykrólską r. 1823 przypaść mającey uwiadomiłem. Ignacy Janowicz W. X. Z.

Roku 1823 mca stycznia 5 dnia, przed Aktami Ziemskimi Powiatu Telszew. stawając Woźny tę relacją podanego pozwu urzędownie zeznał, przyjęto. Ignacy Dowkont Ziemski Ptu Telsz. Regent.

Roku 1823 miesiąca lutego 5 dnia przed Aktami Ziemskimi Ptu Rossieñ. stawając obecnie Woźny relacją podanego pozwu urzędownie zeznał przyjąłem. Mikołaj Stankowicz Rossieński Grodzki w zastępstwie Ziemskiego Regenta.

Roku 1823 lutego 6 dnia, takowy pozew może Redakcyja Kuryera Litew. przyjęć do druku. Prezydent Ziemski Ptu Rossieñ. Jan Kalinowski.

List gończy.

1. W nocy z piątku na sobotę z majątku Lipniszek JW. Pusłowskiego R. R. S. i Kawalera, w powiecie oszmiańskim położonego, o mil 12 odległego od Wilna; zbiegł człowiek służący, poddany z tegoż majątku, skradłszy klacz szerści światło-gniadey, bez żadney odmiany, rośliny mierney, wcale spastą, już na ozrębieciu się, i uczyniwszy niemało innych szkod. Opisanie zbiega jest następujące: Tomasz Zwierko, mający lat 20, urody wcale słuszney, włosy światło-białe, oczu błękitnych, twarzy okrągławej czerwoney, nieospowaty, nosa proporcjonalnego, wąsów i brody niegładzący, na prawem ręku niemający palca, na lewey niżej łokcia ma ranę, czytać nieumie, mówi po polsku dość dobrze, ma na sobie kożuch, płaszcz samodziałowy z kołnierzem, mało używany, maytki skurą podbite. Takiego to zbiega jako niemającego żadnych świadectw, gdyby się nikt nieważył przyymować zastrzegam, ale owszem o przytrzymanie i uwiadomienie do majątku Lipniszek, lub też w Wilnie do mieszkającego w pałacu JW. Pusłowskiego na Wielkiej ulicy kassiera, najmocniej upraszam, gdzie oprócz należney wdzięczności, przyzwoitą odbierze nagrodę.

Arendowna dzierżawa.

1. Kommissya Sądowa Edukacyyna dla Gubernii Wolyńskiej, Podolskiej i Kijowskiej w Krzemieńcu ustanowiona, uwiadamia PP. Obywateli, iż na trzyletnią arendowną possessyą dobr edukacyynych połowy wsiow Polemca, Chrypska i Wólki Chrypskiej, w Gubernii Wolyńskiej powiecie Włodzimirskim nie opodal od rzeki spławney Bugu i w bliskości miasta Włodawy leżących, na dniu 22 kwietnia r. b. 1823 zacząć się mającą, odbywać się będzie w dniach 2, 3 i 4 kwietnia roku teraźniejszego 1823 w miejscu zanadania Kommissyi publiczna licytacya, bądź w ogół, lub oddzielnie Polemca a osobno Chrypska i Wólka Chrypska. Dobra pomienione przynosily dotąd funduszowi edukacyynemu arendowney intraty przeszło rubli srebrnych 1650 na rok. Nie będąc zapisanym na licytanta, kto nie złoży summy rubli srebrnych pięciuset, lub dostateczney na nią poręki, w zakład, że się od postąpioney przez siebie przy licytacji summy, nie cofnie, i kto nie okaże pewnego własnego funduszu, lub ewikcyi na rubli srebrnych trzy tysiące, w odpowiedzialność za dopełnienie kontraktu i pretensye gruntowe. O bliższych warunkach równie jak o stanie dóbr każdy będzie mógł zasięgnąć wiadomość w Kancellaryi Kommissyi niniejszey. Dnia 31 stycznia 1823 r. Krzemieniec. Kommissarz Sądowy Edukacyyny Józef Drzewicki. Pisarz Franciszek Skarbak Rudzki.

Sąd Exdywizorski.

1. Sąd Taxatorski Exdywizorski za remissą Ziemskiego Upitskiego Sądu w roku 1822 7bra 28 dnia nastąpi, dla rozdzielenia funduszu W. Augustyna Bukowskiego Staros. Miednickiego między jego wierzycieli, do majątku Pomusza, w pcie Upitskim położonego, w komplecie zebrany, inwentaryą spełnit, i wszelkie wstępy wyrokiem, co ostateczną rozprawę uprzedzać może, ulatwiwszy, oczewistą rozprawę, do dnia 1 marca 1823 odłożył, zachowanie się stosowne do remissy zastrzegł, a między tym: że na niejawiących się w takowym Sądzie, amissya że zostanie zapisana, niniejszym ogłoszeniem obwieszcza. Dat 1822 8bra 16 Pomusze.

Wolno drukować Franciszek Łopaciński Sędzia Ziem. Upit. Exdywizor. Regent Grod. Upit. i Exdywizorski Jan Skowzgird.

Oświadczenie.

Oświadczenie imieniem WW. JPP. Ignacego i Teresy z Reutow Byczkowskich Sęstwa Granicznych Ptu Wileńskiego, na WW. JPP. Tadeusza i Konstancję Rewińskich małżonków Sędziów byłych granicznych Wileńskich w rzeczy następnej: jeszcze w roku 1786 Starostwo Jankuńskie przez s. p. Najjaśniejszego Stanisława Augusta Króla pol. oddane zostało na lat 50 W. Ignacemu Bobanowi, jak poświadcza autentyczny przywilej 1786 januاری 5 datowany a 1795 xbra 28 w Ziemstwie Grodzieńskim za Rozkazem Rządu oblatowany, Starosta Boban wydzierżawszy takowe Starostwo Jankuńskie aż do roku 1805, w tymże roku february 24 czynioną, a 27 w Grodzie Wileńskim przyznana cessya, następne władanie lat swoich emfiteutycznym ustąpił zał., w roku 1806 xbra 1 dnia dokumentem datowanym a tegoż roku i mca 24 dnia w Grodzie Wileńskim przyznany. Załacy się Byczkowski zrzekł się takowego Star. Jankuń. w zupełności na żonę swoją Teresę z Reutow Byczkowską, która w roku 1807 aprila 23 sporządzonym dokumentem, a 28 w Grodzie Wileńskim przyznany, pozostałe lata wyżej wymienionego Starostwa dzierżenie, to jest lat jeszcze 17 ustąpiła obzał. Rewińskiemu pod warunkami następnymi to jest: „aby podatki wszelkie Monarsze akuracie opłacał, granic Starostwa całości dostrzegał, i poddanym żadnych krzywd nieczynił“ Obzał. Rewiński wspólnie z żoną swoją Konstancją Rewińską dzierżąc nieraz wspomniane starostwo i nieplacąc podatków należnych z takowego Starostwa, przez wszystkie lata swojej posesyi, bo jak poświadcza Ukaz z Izby Skarbowej Wileńskiej wydany w 1811 roku augusta 28 dnia, że już obzał. Rewińscy wówczas rubli sr. 680 kop. 34 winni byli podatków zaległych; nakoniec powiększywszy takowe remanenta opłat Monarszych aż do 4000 rubli sr., straciliście tę posesyę, która na skarb Monarszy zabrana została, i puszczona na licytację, obzał. Rewińska tę possessyę Starostwa Jankuńskiego nanowo na imie swoje na lat 12, w roku 1819 zaliczyła, lecz kiedy obzał. Rewińscy po czas dzisiejszy, nieczynią żadnego starania w zaspokojeniu takowej należności Skarbowi Monarszemu, przez ich zawinione; i gdy naostatek JW. Minister Skarbu ukazem swoim 1812 junii 3 chociaż uznał winnymi obzał. Rewińskich do opłaty Skarbowi zaległych remanentów, jako za ich possessyę zadelatowanych; jednak tymże ukazem, jeśli by nie stało Rewińskich funduszów, i Byczkowskich pociągnąć do odpowiedzi Skarbowi, przeto gdy ani wieloliczne prośby i rady zał., obzał. Rewińscy dług Monarszego nie uspakajacie, lecz ony jeszcze, przez doliczające się codziennie powiększanie, a swój majątek staracie się różnymi sposobami na zgubę zał. utać i frymarzyć, i jak już słyhać i jest pewną wiadomością, że obzałowani Rewińscy bydło, zboże, siano, słomę i dalszy swój dobytek rozprzedaliście i rozprzedacie, a dotąd żadnego grosza na remanent podatków przez siebie zawinionych, jeszcze niewnieśliście do Exakcyi powiatowej, ani też płacić nie myślicie, w czym zał. delat. szukając własnego bezpieczeństwa, nim prawem czynić będą, w stosunek determinacyi praw urzędownie w aktach Ptu zapisują to oświadczenie, i iżby osoby mające u siebie fundusze wyrażonych WW. Rewińskich nie wydawały onymże, lub wiedząc o funduszach zał. ostrzegły, w Dodatku Kuryera Lit. opublikować determinujęm i w dowód tego podpisujemy się.

Ignacy Byczkowski Sędzia Gran. Wileński.
Teresa Byczkowska Sędz. Gran. Wileńska.

1823 roku miesiąca stycznia 24 dnia, przed Sądem Ziem. Ptu Wileń. stanawszy obecnie JP. Wincenty Nowicki Adwokat sub el. Wileńsk. niniejsze oświadczenie, dla wpisania do protokółu podał. Przyjęliśmy, Michał Sawicki Prezydent Ziem. Wileń. Sędzia Joachim Czyż. Wileński Ziem. Sędzia Alojzy Jasieński. Regent Jan Zienkiewicz.

Zaświadczam że takowe oświadczenie jako w Akta wpisane do druku przez Redakcyę przyjęte być może. Sędzia Ziem. Wileń. Jan Pisanko.

1. Sąd Podkomorsko-Exdywizorski w majętności Linkowcu w powiecie Upit., rozbiorem sprawy, między WW. Bobanami działowy, a z kredytorami Stanisława Bobana Sędz. konkursowy, trdniący się, zawiadamia interessowane strony, że dnia 17 idącego miesiąca i roku dekret oczewisty ostateczny promulgować będzie. Dat w Linkowcu 1823 lutego 10 dnia. Regent Podkomorsko Exdywizorskiego Sądu Jan Jasieński.

Wolno drukować, Podkomorzy Kowieńskiego Powiatu. Ludwik Zawisza.

Ogłoszenie.

2. Kommissya Sądowa Naywyższym Imieniem Jego IMPERATORSKIEY MOŚCI Ukazem do dzieł i długów JW. Konstancji z Xiążąt Lubomirskich Hrabiny Rzewuskiej, odrębnie ustanowiona, na mocy Punktu 21go tegoż Imiennego Ukazu od dnia 18 julii 1821 roku wypadłego niniejszym w Rossyjskich i Polskich Gazetach ogłasza. 1mo że Kommissya rzeczona, odkryta została dnia 19 xbris 1821 roku, w Starym Konstantynowie, i o takowym odkryciu równie jak o terminach jawienia się w niej wierzycieli Hrabiny Rzewuskiej, dla przedstawienia praw ich, uczynioną w tymże samym czasie publikacją w Rossyjskich, Polskich i zagranicznych Gazetach. Osobno zaś wezwano wierzycieli przez Guberskie Rządy. 2do wybranym przez wierzycieli administratorem, przepisała Kommissya potrzebne do ich sprawowania się prawidła. 3tio uczyniła rozporządzenie o zdjęciu rachunków, z poprzedniczych rządów. 4to wezwała Hrabinę Rzewuskę, która obecność swą zapisła. 5to tradycyę z dóbr niektórych zdjęta i dobra takowe pod administracją oddała. 6to postanowiła środki względnie akkuratney opłaty kaziennych podatków. 7mo z powodu że posiadacze dóbr za zakładnemi tranzakcyami, uchylali się od przyjęcia nadzorowej nad temiż dobrami administracyi, czyniła w tej mierze z różnymi jurysdykcyami, i urzędami zniesienia się, które w końcu o rozwiązanie Rządzącego Senatu oparte zostały. 8vo odebrała komportacyę dokumentów w pierwszym stopniu od Hrabiny Rzewuskiej. 9no postanowiła ordynacyą zamykającą w sobie przepisy, o przychodzeniu stron do Kommissyi, o zasiadaniu teyże, o zatrudnieniach Kancellaryi i jey utrzymaniu, o funduszach na utrzymanie członków wyjąwszy Prezesa Kommissyi Woł. Guberskiego Marszałka Ledóchowskiego, który od przyjęcia wszelkiej nagrody wymówił się. Nakoniec zaprowadziła potrzebne prothokóły i księgi. 10mo z przyczyny iż niektórzy administratorowie od włożonego na siebie obowiązku uchylili się, dla wyboru nowych zjazd wierzycieli przeznaczyła, 11mo obrany został Prokurator massy i do przysięgi przyprowadzony. 12do ukończyła Kommissya wspór o rozciągnięcie administracyi nad kluczem Kowelskim i znaczną część długu bankowego dobra te obciążającego, wypłaciła. 13tio czyniła z różnymi jurysdykcyami zniesienia się o dostawienie dokumentów i dzieł, tyjących się majątku Hrabiny Rzewuskiej, tudzież o ponaglenie do takiegoż dostawienia poprzedniczych jey plenipotentów i innych osob. 14to naznaczyła termin w dniu 1 Sbra do podania przez Hrabinę Rzewuskę tabelli jey długów i do dopełnienia przysięgłej komportacyi dokumentów, za poprzedzającą

spisaniem całego jej archywu. 15to ażeby takowa komportacya dokumentów przysięgła ze strony wierzycieli i objawienia o ich długowych pretensjach, w naznaczonym przez Naywyższy Imienny Ukaz terminie były dopełnione, przeto do ciągłego bez przerwy odbierania, dwóch Członków Kommissyi oddzieliła. 16to dla pozostałych Członków, którym poruczono rewizyą dóbr i spisanie inwentarzy należne prawidła zakreśliła. 17mo poczem Kommissya od 182ch kredytorów w różnych czasach jawiących się komportacyą dokumentów przysięgła. A od osmiu objawienia ich pretensyi przyjętych. 18vo dwóch Członków Kommissyi większą część klucza Staro-Konstantynów zrewidowali, opisać, i inwentarze postanowili. 19no z powodu niedopuszczenia przez niektórych posiadaczy dóbr w Kluczu Staro-Konstantynowskim do wyżej wzmiankowanej rewizyi i opisanie, Kommissya czyniła potrzebne z różnemi ich jurydykcyami znieśienia się, które teraz na odpowiedzialności Woł. Guberskiego Rządu oparte zostały. 20mo po dostatecznym przeświadczeniu się, że Hrabina Rzewuska, dla mnogości zatrudnień ze strony massy i obszerności archywu, niebyła w stanie nspieszyć komportacyi dokumentów do dnia 18bra, tenże termin do dnia 20 lutego 1825 r. Kommissya przedłużyła. 21mo wszystkie proźby Hrabiego Wacława Rzewuskiego zdecydowała, i względnie dwóch Członków, których mu Najjaśniejszy Monarcha w Kommissyi zaszadził dozwolił, należne uczyniła postanowienie, oraz JOXciu Ministrowi Sprawiedliwości o tym doniosła. 22do zakreśliła potrzebne prawidła delegowanym Członkom dla rewizyi dóbr Kluczów Sawrańskiego, Nagurzańskiego, i Kowelskiego, z których pierwszy w Gubernii Podolskiej powiatach Bałtskim i Olhopolskim. Drugi w Gubernii teyże powiecie Kamienieckim, trzeci w Gubernii Wołyńskiej powiecie Kowelskim są położone. 23tio czyniła znieśienie się z Sądem szlacheckim Lwowskim Państwa Galicyjskiego, w interessach tyczących się majątku Hrabiny Rzewuskiej. 24to przez delegowanych dwóch Członków Kommissyi, na zażalenie przez wierzycieli administracyi Sawrańskiej uczyniła dosledzenie, oraz niektóre do tegoż Klucza postanowienia, do skutku przywiódła. 25to w Kluczach Staro-Konstantynowskim i Nagurzańskim podobnie rozporządzenia ekonomiczne, przez drugich dwóch Członków załatwiła. Nakoniec 26to chociaż dla niedopełnionej jeszcze komportacyi dokumentów z strony massy nie mogła Kommissya zająć się rozpatrzeniem kredytorskich pretensyi i osądzeniem spraw ich długowych, kiedy jednak pomimo to wchodziły do Kommissyi różne uboczne i cząstkowe proźby. Oprócz tego administratorowie wstępowali z raportami i objaśnieniami, tudzież w wydziale ekonomicznym podawane były mnogie proźby i żądania. Dla czego Kommissya decydując wszystkie te okoliczności, zmuszona była zaprowadzić osobne dwa protokoły, prawny i ekonomiczny, przeto w pierwszym z nich 188, w drugim 98, re-

zolucyi wykreśliła. Działo się na sessyi sądowej d. 24 stycz. 1825 na sessyi Sądowej w Starym Konstantynowie. Rezolucyą względem powyższego obwieszczenia podpisali. Prezes Kommissyi Wincenty Ledochowski. Członek Kommissyi Dyonizy Opacki. Członek Kommissyi Ludwik Dubiecki. Członek Kommissyi Wincenty Jezierski. O zgodności z żurnalem świadczą Sekretarz Felix Zawadzki. Expedytor Niepokoyczycki.

3. Niżej podpisany syn s. p. Jakóba Giedymina Chorążego Ziem. Ptu Trock. z dniem 20 augusta r. z., ponieważ dni małoletności ukończył, i wskutek metryki chrztu wydanej w xięgę Obywateli wotujących Trockiego Ptu jest już umieszczonym; przedsiębiorając zaś w dalszej kolejy różnych moich interessow działanie, podług własney woli bez pośrednictwa dotychczas exystującej opieki, gdy w Dodatku Kuryera Litt. pod N. 16 r. teraźniejszego dostrzegam przez najstarszego brata mojego W. Stanisława Giedymina wpisane ostrzeżenie: a to celem iżby brat mój Józef Giedymin Sędzia summy w schedzie na mnie przypadającej w ręku WW. Sianożęckich naydujający się nie odbierał, widzę potrzebę z własnego przekonania to podać do wiadomości że: w naywiększym zaufaniu o dobrej promocyi interessa tegoż brata mojego Józefa uprosiłem do przyjęcia pełnomocnictwa, któremu w dniu dzisiejszym wspólnie z bratem moim Leonardem odstawnym Rotmistrzem przyznana wydałem plenipotencyą, a tem samem jeżeli przez samojednego brata mojego Stanisława komu innemu w imieniu moim do jakiego bądź interessu od momentu wyścia z opieki mojej, zostało nadane polecenie, za nieważne i nie prawomocne ogłaszam. Dat w Wilnie 1825 febr. 8 dnia. Bernard Giedymin.

Roku 1825 lutego 8 d. wolno drukować. Wileński Ziemski Sędzia Aloizy Jasieński.

Przedaż majątku.

3. Jest do wybycia lub 3letniej od 18go Jerzego arędy majątek Dusieniaty o półtory mili od Wilna leżący; w którym 12 beczek oziminy wysiewu i odpowiednia ilość pańszczyzny znajduje się, z bydłem, browarem, młynem wodnym i dwiema na trakcie Lidzkim karczmi; potrzebujący kupna lub arędy całości tego majątku, lub życzący wziąć w arędę młyn tylko lub same karczmy, mają się udać do dzieziczki JW. Anny z Reutów Goreckiej Woyskiej Wileń. mieszkającej w domu Wróblewskiego przy 180 Jańskiej ulicy.

Roku 1825 mca lutego 7 dnia. Takową awizacyą Redakcyja może umieścić do Gazet Kuryera Lit. poświadczam. Michał Sawicki Prezydent Ziem. Ptu Wileń.

Wyjeżdżają za granicę.

3 Do Prus i Saksonii Wileński 3ciey Gildy kupiec Morduch Szalomowicz Mayzel, z Przkaszczkiem Prużańskiego rey gildy kupca Beniamina Perelszteyna, Szewciem Leybowiczem Szalobergiem za familijnym interesem na miesiąc diesięć.

Observacje	Czas obserwacji	Wysokość Barom.	Wys. Ther. Reau.	W i a t r y.	Odmiana w powiet.
metereologi-	dnia 15 godz. 6½	27 cal. 5,7 lin.	+ 1, stopni	Poludn. Wschodni	Odwilż
gns.	dnia 16 — —	27 — 5,7 —	+ 0,5 — —	Poludn. Wschodni	Pochmurno